

Sóvidék: egy kis szárazföldi sziget Európában



Sóvidék címmel hangulatos, igényes irodalmi zenei és képzőművészeti estnek adott helyet

2013. február 26-án a Petőfi Irodalmi Múzeum a Magyar Művészeti Akadémia támogatásával. A műsor vendégei megemlékeztek a nemrég elhunyt Páll Lajos festőről és költőről, aki ennek a székelyföldi tájnak a szülőtte és élete végéig hűséges lakója.

A PIM részéről Havas Judit köszöntötte a megjelenteket, és előadóművészként is emelte az est fényét, hiszen az ő tolmácsolásában hangzott el három vers Páll Lajostól és egy pedig Király Lászlótól.



Az est házigazdája Deák-Sárosi László költő volt, aki hosszú ideje Budapesten él, de ő is sóvidéki. Kivetített képekkel kísérve bemutatta azt a vidéket, ahol a Székelyföld magyar szigetében ez a tájegység is külön kis sziget, ahol nem csak só, hanem vers is „terem”. De nem csak vers, hanem általában irodalom, képzőművészet, kultúra.

Hogy mi lehet a titka annak, hogy ilyen kis tájegység annyi aktív, Erdélyben, az anyaországban és többen azon túl is ismert, elismert alkotó embert adott a magyar kultúrának, az a felvillantott táj, arcok, műtárgyak, elhangzott versek alapján sejthető. Ma a magyarként való megmaradás egyik fő eszköze az irodalom és más művészetek. Régebb „csupán” a saját regionális jogi, társadalmi különállás adta a kohéziót, de ezt is érdemes megismerni.

A Székelyföld autonómiája a honfoglalás idejéig vagy annál régebbre nyúlik vissza. Állam volt az államban. A székelyek szabad nemesek voltak, nem adóztak, de amikor kellett, saját költségen hadba vonultak a Magyar Királyság védelmében. Fontos, hogy a székelység társadalmilag nem volt erősen rétegzett, mert a törvényeik nem tették lehetővé a nagybirtokok és a főnemesség kialakulását. Nem szolgáltak, de szolgát sem tartottak. Nem volt szükség import munkaerőre a hegyen túlról. Ezért maradt meg a Székelyföld magyar tömbként Erdély közepén.

Az est előadói a *Hazanéző* című, 1990 óta Korondon töretlenül megjelenő irodalmi folyóirat munkatársai és szerzői, akik felolvastak műveikből, és arról is beszéltek, hogy mit jelent nekik inspirációként a Sóvidék mint táj, mint emberi és művészeti közösség.

Király Farkas Sóváradohoz kötődő verseiből olvasott fel. Gyerekként sok időt töltött abban a faluban, ahol nagyapja tanítószkodott, és az apja, Király László született. Beszél a *111 vers a Sóvidékről* című antológiáról, amelyet édesanyja, Katona Éva színművésznő szerkesztett, és a kolozsvári Kriterion Kiadó jelentetett meg 2010-ben.

Király Farkas és Király László egy-egy versét Németh Viktor megzenésítésében is hallhatta a közönség. Több sóvidéki költő versének kíséretében, amelyek 2012-ben jelentek meg az *Üzenet, másképp* című CD-n. Németh Viktor előadott két verset Páll Lajostól, egyet-egyét Deák-Sárosi Lászlól, Molnos Lajostól és Láng Esztertől.

Sajnos egyik meghívott, Láng Eszter egy kisebb baleset miatt nem tudott jelen lenni. Jelen volt viszont Szekeres Lukács Sándor író, jogtörténész. Ő írta és adta közre szülőfaluja, Sófalva monográfiáját, a *Kodáros kincseit* (2004), és egy vaskos monográfiát Székely Mózesről (2007), aki az egyetlen székely származású erdélyi fejedelem volt, és Erdély Mohácsának is nevezett, Brassó melletti csatában esett el 1603-ban. Nem közismert, de az autonómia visszaszerzésének fő szimbólumát, a székely zászlót Sófalva vitéz fejedelmének zászlaja alapján mintázták meg.

